

[A. Lyngø.]

landske produkter er budgetteret 8 477 000 kr.

Man må ikke se det hele som en underskudsforretning. Eksporten af de rent grønlandske produkter, som er skaffet ved grønlændernes erhvervsudøvelse, er budgetteret til 24 200 500 kr. i finanslovsforslaget. Det er også værd at notere, at udførsel af de rent grønlandske produkter har indbragt 17,4 mill. kr. i 1954, og at man for 1955 regner med 21 mill. kr. Det går altså fremad.

Og så må vi huske — selvom det er en anden historie, der ikke vedrører finanslovsforslaget — at minedriften, kryolitten, indbringer store beløb. I 1954 havde den råkryolit, der udførtes til Danmark fra Grønland, en værdi på 22,2 mill. kr. og til USA samme år 5,3 mill. kr. Hvor meget den videre bearbejdede kryolit i Danmark indbringer ved at blive solgt til udlandet, ved vi ikke. Tidligere blev der sagt offentligt fra en velunderrettet kilde, at det var 3 gange så meget. Men vi ved altså intet. Det drejer sig jo om et privat selskab, selvom staten ejer halvdelen af aktierne. Men indtægterne ved eksport af den rensede kryolit til udlandet er sikkert ikke småpenge, og når man så tænker på, at mange af disse indtægter til slut havner i statskassen i form af koncessionsafgift, som nu snart i mange, mange år har figureret med samme tal: 4 mill. kr., og som aktieselskabsskat, skat af privat aktieudbytte, formueskat og direkte skatter af lønningerne til personalet, er jeg lige ved at tro, at regnskabet over de synlige udgifter, som kan ses i finanslovsforslaget, og de usynlige indtægter, staten får på anden måde, balancerer så nogenlunde. Og så har jeg vel lov til at minde om, at med hensyn til tilhørsforholdet mellem Danmark og Grønland er det ikke pengene, der bør være afgørende, men de hundredårige traditioner, den fælles skæbne, der holder de to lande sammen uden hensyn til, om det ene land har økonomisk fordel af tilhørsforholdet i en række år eller omvendt.

Hermed skal også jeg anbefale vedtagelse af finanslovsforslaget.

Udvalgets ordfører (Thestrup): I anledning af det ærede medlem hr. Aksel Larsens udtalelser kan jeg oplyse, at vi venter, at

ændringsforslagene kan foreligge endeligt behandlet fra udvalgets side for folketinget tirsdag den 20. ds. Tredie behandling af finanslovsforslaget vil antagelig finde sted fredag den 23. ds., så der bliver altså tid til at sætte sig ind i ændringsforslagene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1—31 og dets overgang til tredie behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i finansudvalget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om instruks for folketingets ombudsmand.

(Betænkning og indstilling fra ombudsmandsudvalget findes i tillæg B. sp. 301).

Forslaget til folketingsbeslutning sattes til forhandling.

Udvalgets ordfører (Gustav Pedersen): Af mange grunde skal jeg tale meget kort.

Da vi fik vedtaget lovforslaget om ombudsmanden, havde vi samtidig i det udvalg, der havde forberedt lovforslaget, behandlet en instruks, der skulle være midlertidig. Man var enig om, at fra det øjeblik, man fik en ombudsmand, skulle han have lejlighed til at gå denne foreløbige instruks igennem og gøre sine bemærkninger, inden den blev forelagt tinget som forslag til en endelig instruks, og det var naturligt, at ombudsmanden i hvert tilfælde skulle indhente erfaringer fra nogle måneders arbejde. Dette er sket; ombudsmanden har gjort sine bemærkninger, der har været forhandlet mellem udvalget og ombudsmanden, og resultatet er blevet det forslag, der foreligger til behandling her.

Jeg vil gerne understrege, at den relativt korte tid, man har haft til at indsamle erfaringer, selvsagt ikke kan give sikkerhed for, at man har fundet den helt rigtige arbejdsmetode; dels er de henvendelser, der er kommet til ombudsmanden, ret spredte med hensyn til sagernes karakter, dels har